

F. t. l. vedr. offentlige arkiver m.v.

– udtagning/maskering af enkeltdokumenter eller dele deraf før aflevering til offentligt arkiv eller før udlån til publikum.

Efter Kulturministeriets opfattelse kan en sammenfattende definition af begrebet gå ud på, at man ved screening forstår, at den enkelte arkivenhed gennemgås med henblik på dels identificering af dokumenter indeholdende særlig fortrolige oplysninger, dels vurdering af, om sådanne dokumenter kan gøres tilgængelige.

Når screening har fundet sted, må der tages stilling til konsekvenserne af den eventuelle tilstedeværelse af fortroligt materiale, f.eks. udtagning af dokumenter inden arkivadgang eller arkivadgang på særlige vilkår. Herved opnås, at hele arkivenheder ikke forbliver utilgængelige, fordi et enkelt eller nogle få dokumenter heri indeholder oplysninger, der stadig må hemmeligholdes.

Screening forudses gennemført i forbindelse med fastsættelse af særlige tilgængelighedsfrister. Særlige tilgængelighedsfrister fastsættes i forbindelse med aflevering af vedkommende myndighed efter drøftelse med det modtagende arkiv. Hvor screening ikke har fundet sted i forbindelse med aflevering, f.eks. af ressourcemæssige grunde, eller fordi materialet er afleveret forud for arkivloven af 1992 og senere er blevet fristforlænget, vil en efterfølgende screening og afklassificering kunne finde sted, f.eks. i forbindelse med konkrete dispensationsansøgninger.

Ressource- eller tidsforbruget ved screening er bl.a. afhængig af, hvor tæt stadig fortrolige dokumenter forekommer i arkivenhederne, og hvilken ekspertise, der kan stilles til rådighed. Det vil derfor være vanskeligt at opstille en standard for tidsforbruget ved f.eks. 1 hyldemeter arkivalier. De forøgede ressourcer, der i givet fald kan sættes ind på screening, bør formentlig målrettes på arkivalier, som har høj prioritet hos brugerne.

Der henvises iøvrigt til bemærkningerne nedenfor til § 1, nr. 11 og 12. (ad § 21, stk. 1 og stk. 2).

Udvalget har derudover anbefalet, at en række forhold overvejes i forbindelse med revision af lovens enkelte bestemmelser.

I forbindelse med § 21 har udvalget ønsket overvejet, om der kan gennemføres fristforlængelser for enkelte dokumenter og kun hvis særlige grunde taler herfor, arkivenheder eller grupper af arkivenheder. Dette forhold har sammenhæng med spørgsmålet om screening, og der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 11 og 12 (ad § 21, stk. 1 og stk. 2).

I forbindelse med § 24, stk. 1, har udvalget anbefalet, at det overvejes, om rigsarkivaren fortsat bør afgøre dispensationsspørgsmål efter § 22, stk. 1, nr. 1, (enkeltpersoners private forhold) uden samtykke fra

den afleverende myndighed. Ministeriet skal hertil bemærke, at baggrunden for bestemmelsen i den gældende lov er ønsket om at fremme en smidig og hurtig behandling af ansøgninger om dispensation fra de fastsatte tilgængelighedsfrister. Bedømmelsen af sådanne oplysningers mere eller mindre følsomme karakter giver erfaringsmæssigt ikke ofte anledning til tvivl.

Skulle en afgørelse i en konkret dispensationssag vedrørende arkivenheder, der er omfattet af § 22, stk. 1, nr. 1, give anledning til tvivl, høres ressortmyndigheden.

Ministeriet finder på denne baggrund ikke, at bestemmelsen i § 24, stk. 1, bør ændres.

I forbindelse med § 24, stk. 4, har udvalget henstillet til overvejelse, om der til dispensationer fortsat skal kunne knyttes nærmere vilkår for benyttelsen af det pågældende materiale, herunder, om der bør indføres bestemmelse om, at dispensationer i videst muligt omfang medfører fuld adgang til benyttelse af materialet, og at indskrænkninger i denne adgang skal angives klart og utvetydigt i den meddelte dispensation.

Hovedparten af de ansøgninger om dispensation, der behandles af Statens Arkiver, drejer sig dispensation fra 80-års tilgængelighedsfristen efter lovens § 22, stk. 1, nr. 1, (enkeltpersoners private og økonomiske forhold).

For meget materiale gælder, at det indeholder såvel oplysninger om enkeltpersoners private og økonomiske forhold som oplysninger, hvor beskyttelseshensyn ikke gør sig gældende. Af hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred hos de personer, om hvem der måtte findes oplysninger i materiale, der er omfattet af bestemmelsen i § 22, stk. 1, nr. 1, kan det fastsættes som vilkår, at der ikke må viderebringes oplysninger fra materialet, der kan lede til identifikation af de pågældende. Herved sikres den størst mulige åbenhed derved, at oplysninger om forskellige sagsforhold vil kunne udnyttes i forskningsmæssig og almenkulturel sammenhæng, samtidig med at der tages hensyn til privatlivets fred.

En del ansøgninger angår dispensationer fra de frister, der er fastsat i henhold til § 21 (statens sikkerhed, rigets udenrigspolitiske interesser m.v.). Disse ansøgninger, der ofte vedrører Udenrigsministeriets akter, frembyder et problem derved, at såvel den særlige aktdannelse i Udenrigsministeriet (dossier-systemet) som aktmængden betyder, at der må ske en omfattende, kvalificeret screening med det deraf afledte behov for ressourcer.

Statens Arkiver søger i forbindelse med indhentning af ressortmyndighedens samtykke til en dispensation så nøje som muligt at få præciseret, hvilke be-